

Geografi

Affolkning: lokalt og globalt perspektiv

Forløbet handler om vores rigsfællesskab og hvordan livet på Færøerne hænger sammen med den globale verden. Eleverne skal undersøge færøernes levevilkår og hvordan disse vilkår har betydning for udviklingen af deres samfund og erhvervsliv.

Udgangspunktet for forløbet er filmene *Gymnasieelever: Vi vil rejse væk* og *Færøernes demografi – de udenlandske kvinder*. Forløbet sætter fokus på den affolkning, der sker på Færøerne og hvilke konsekvenser dette medfører lige nu og kan medføre fremover.

Eleverne skal undersøge alderspyramider, årsager til disse forandringer samt komme med bud på handlemuligheder.

Forløbet kan udvides til også at omhandle innovation og entreprenørskab, som kommer i afsnittet *videre arbejde*. Her skal eleverne skabe nye virksomheder, der skal skabe jobs og vækst på Færøerne og især få kvinderne tilbage.

Omfang

Forløbet svarer til ca. 4-8 lektioner

Planlægning

Planlæg forløbet med afsæt i elementerne læringsmål, undervisningsaktiviteter, tegn på læring og evaluering.

Det forudsætter, at der er computere til rådighed til mindre grupper. De pågældende film, billeder og tekster kan ses på følgende website: www.rigsfaellesskabet.dk. Det er en fordel at de mindre elevgrupper ser film og billeder og læser teksterne igen efterfølgende.

Fra Fælles Mål til læringsmål for forløbet

Kompetenceområde	Kompetencemål
Undersøgelse	Eleven kan designe, gennemføre og evaluere undersøgelser i geografi
Perspektivering	Eleven kan perspektivere geografi til omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse
Omverdenskompetence - I&E: Fonden For	Eleven kan på baggrund af forståelse af

Entreprenørskab Kun ved videre arbejde	egen identitet og kulturel baggrund orientere sig i og vurdere teknologiske, økonomiske, kulturelle og sociale kontekster
---	--

Færdigheds- og vidensområder	Omsatte læringsmål - tegn på læring
<p>Demografi og erhverv - undersøgelser: <i>Eleven kan praktisk og teoretisk undersøge befolkninger strukturer, samt have viden herom</i></p> <p><i>Eleven kan undersøge befolknings- og erhvervsudviklings betydning for levevilkår, samt have viden herom</i></p> <p>Demografi og erhverv - perspektivering: <i>Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsforholds påvirkning af lokal og global udvikling</i></p> <p><i>Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsudviklings betydning for bæredygtig udvikling</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Eleven kan undersøge et lands befolknings- og erhvervsstruktur. Fx alderspyramider. ● Eleven kan analysere påvirkninger af befolknings- og erhvervsforholds lokalt og globalt. Fx grunde til affolkning.

Undervisningsaktiviteter

Indledningsvis skal du finde alle videoer og billeder frem via sitet:

Sitet kan endvidere understøtte din faglige viden og tilgang til dette undervisningsforløb via andre vinkler og materialer.

Arbejdsformen er kendetegnet ved, at eleverne arbejder selvstændigt i mindre grupper. Læreren vil som opstart vise sitet og de pågældende film, men efterfølgende vil han/hun fungere som vejleder.

Forløbet kan tage udgangspunkt i følgende oplæg:

1+2 lektion:

- Start med at vise sitet og se filmen: *Gymnasieelever: Vi vil rejse væk*.
 I de to første lektioner er der fokus på læringsmålet:
  - Eleven kan undersøge et lands befolknings- og erhvervsstruktur. Fx ved alderspyramider.
- Eleverne skal diskutere filmens budskaber 2 og 2, samtidig med at de noterer hovedpointerne ned.
- Eleverne skal på baggrund af filmen og dens pointer sætte fokus på, hvorfor de unge vælger at flytte væk, og hvordan strukturen på Færøerne spiller ind - både for de unge og for erhvervslivet. De kan med fordel læse mere på sitet og se filmen: *Færøsk ghetto i København*, for at vide mere om, hvorfor de unge forbliver i Danmark.

- Nu skal de undersøge befolkningsstatistikker, og om det kan ses i alderspyramiderne for Færøerne, at gymnasieeleverne rejser væk.
- Statistikken analyseres og eleverne kommer med bud på, hvorfor især 25-34 årige er i klart undertal for år 2013. fx; http://www-dep.iarc.fr/NORDCAN/DK/Graph5_sel.asp - vælg Færøerne.
- Eleverne skal nu undersøge, hvorfor mange 25-34 årige rejser væk, og hvad det er de rejser til og hvor til? Er det bedre levevilkår, bedre studiemuligheder eller bedre arbejdsmuligheder?

3+4 lektion:

Fokus rettes til forskellen mellem mænd og kvinder.

- Se filmen: *Mangel på kvinder*.
I disse to lektioner er der fokus på læringsmålet:
  - Eleven kan analysere påvirkninger af befolknings- og erhvervsforholds lokalt og globalt. Fx grunde til affolkning.
- Eleverne skal diskutere filmens budskaber 2 og 2, samtidig med at de hovedpointerne noterer ned.
- 2 mandsgrupperne roterer nu rundt mellem hinanden og udveksler pointer, samt noterer de andres ned.
- Eleverne skal herefter undersøge, hvornår denne udvikling begyndte og komme med bud på, hvad der kan have været årsagen hertil.
Eleverne skal blandt andet komme ind på, hvad det har af betydning for udviklingen af samfundet både socialt, erhvervsmæssigt og på et personligt plan
- Til slut skal eleverne sammenligne alderspyramiderne med tilsvarende danske og grønlandske og se på forskelle og ligheder med henblik på at for at analysere og sammenligne landenes udfordringer.

Videre arbejde: Innovation og entreprenørskab

Til denne del sættes der fokus på kompetencemålet:

- Eleven kan på baggrund af forståelse af egen identitet og kulturel baggrund orientere sig i og vurdere teknologiske, økonomiske, kulturelle og sociale kontekster

Først skal eleverne formulere de hyppigste grunde til, at de færøske kvinder vælger at flytte væk.

Herefter skal de se nærmere på de færøske kvinders primære erhvervsgrundlag.

Undersøgelserne skal nu danne grundlag for at finde ud af, hvilke typer af virksomheder der mangler på Færøerne for at beholde kvinderne i fremtiden. Eleverne skal derfor skabe nye virksomheder. Disse skal beskrives overordnet set, altså deres primære grundlag, målgruppe og udviklingsmuligheder. Her vil det være nødvendigt, at eleverne tager højde for færøernes kultur og natur samt færingernes identitet.

Det vil samtidig være nødvendigt for eleverne at se nærmere på, hvorfor de unge færøske kvinder bliver i Danmark og fravælger Færøerne. Altså hvad den danske kultur og identitet tilbyder, og om noget af det kan skabes på Færøerne?

Hvis eleverne har brug for mere indhold og dybde, kan byudvikling inddrages, hvor eleverne ser nærmere på deres egen bys udvikling, og hvad man gør for at holde på bestemte befolkningsgrupper.

Som afslutning til dette skal eleverne lave mindre posters, der både viser deres vigtigste pointer, undersøgelser og handlemuligheder for færingerne.

Evaluering

Som afslutning skal eleverne evaluere sig selv. De skal tage stilling til de opstillede mål og lad dem sætte ord på, hvad begreberne betyder og hvor meget de har opfyldt af de forskellige mål.

Tekster på sitet

- Den demografiske udfordring
- Links til: Kvinder og kloge forsvinder fra Færøerne på www.tv2.dk
- Links til: Demografiske udfordringer på www.nora.fo